

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

A felső- és középfokú végzettségű kezdő szakemberek esetében a beosztott agronómusi munkakör rendszerint csak az indulást jelenti. Rövidebb-hosszabb idő után magasabb beosztásba kerülnek. A mezőgazdasági mérnökök arra alkalmas többsége eljut az elnöki, főagronómusi, főállattenyésztői vagy főkertészi beosztásba, és csak kisebb részük marad üzemegységvezetői, illetve brigádvezetői munkakörben.

A mezőgazdasági technikusok számára a brigádvezetői beosztás a legelérhetőbb. Esetenként — továbbképzéssel — az üzemegységvezetői és a főagronómusi beosztásig is eljuthatnak.

Várható, hogy belátható időn belül verseny alakul ki a szakemberek között a magasabb szintű beosztásokért. Ez feltételét képezheti a minőségi javulásnak.

AZ AGRÁRGAZDASÁGI TÁRSASÁG 1970. ÉVI MUNKÁJÁRÓL ÉS 1971. ÉVI TERVEIRŐL

A társaság tevékenységének elveiről, a megvalósításuk érdekében alkalmazott módszerekről, a múlt év első féléve során végzett munkáról e lap hasábjain* már részletesen beszámoltunk. Ezért most a második félévi tevékenység áttekintésére helyezzük a súlyt.

A MÚLT ÉVRŐL

A múlt évi második félév egyik legfontosabb feladata volt a munka kettős és fokozatos irányváltása, egyrészt a szakosztályi tevékenység szakosítása, másrészt — a társaság egészére nézve — a közelítés a vállalatgazdálkodás kérdésköréhez.

A második félévre kitűzött cél volt a II. Országos Agrárgazdasági Konferencia szervezésének megindítása, a mikro-ökonómiai vonatkozású tematikai elgondolások kialakítása.

A kitűzött célok és a menet közben felmerült feladatok teljesítésének, a társaság tevékenységének főbb vonásait a következőképpen jellemezhetjük.

* Kővári Miklós: Az Agrártudományi Társaság 1. félévi munkájáról. Gazdálkodás, 1970. 11. szám.

A tevékenység főbb vonásai

A szakosztályi vezetőségek és az aktívahálózat munkája rendszeressé, folyamatosá vált. Ennek eredményeképpen minden eddigi évet meghaladóan emelkedett a rendezvények száma, és növekedett közönségvonzása.

Erről a következő számok tanúskodnak:

	A rendezvények száma	A résztvevők száma (fő)
Agrárgazdasági Társaság	23	1650
Agrárökonómiai Szakosztály	11	734
Üzemszervezési Szakosztály	6	1415
Vállalatgazdálkodási Szakosztály	13	1043
Munkatani Szakosztály	9	217
Együtt	62	5059

Lényegében minden szakosztály beaváltotta a hozzá fűződő elvárásokat. Második félévi fokozott aktivitásával — jól kihasználva a témái iránt mutatkozó közönségigényt — a Vállalatgazdálkodási és az Üzemszervezési Szakosztály nyújtott igen elismerésre méltó, kiemelkedő teljesítményt. Elsősorban ennek köszönhető, hogy a szakosztályi rendezvények között növekvő

hánnyal szerepeltek a vállalatgazdálkodási, vállalatsszervezési témák.

Jól érzékelhető volt már ebben az időszakban is annak a célkitűzésnek az érvényesítése, hogy a rendezvényeken a vállalati gazdálkodásban használható elveket, módszereket ismertessenek.

Ezt a célt szolgálta az is, hogy a rendezvények jó részét vidéken tartották, ahol a vállalati szakemberek számára lehetőség nyílt az információcserére.

E rendezvényeken arra törekedtek, hogy felkeltsék a szakemberek érdeklődését az alternatívákban való gondolkodás iránt.

Lényegesen javult a publikációs tevékenység. Szaksajtónkban ez évben 8 publikációval jelentkeztek az e tárgykörben érdekelt aktívák.

A múlt évi munkák közé tartozott az 1971. évi munkaterv megalapozása, összeállítás is. Ezt a munkát egy munkabizottság — az egyes szakmai körökben végzett konzultációk után — teljesítette. Ennek alapján tették meg a témajánlásokat a szakosztályi vezetőségeknek.

A II. Országos Agrárgazdasági Konferencia szervezése a Debreceni Agrártudományi Egyetemen karöltve szintén elkezdődött. Elkészült a rendezvény forgatókönyve, tematikája.

Kiemelkedő teljesítmények

A társasági teljesítmények között igen nehéz rangsort megállapítani.

Rendkívül szerteágazó volt ez a munka, sok fontos kérdéssel foglalkoztak a szakosztályok is. Így pl. a második félévben tartottak rendezvényeket a mezőgazdasági szakmunkáról, a tehenészeti munkahelyek problémáiról, a munkaerőszükségleti normatívákról, az iparszerű sertéstartásról, a vertikális érdekazonosság kérdéseiről, a juhászat jövedelmezőségéről, a vállalati jövedelmezés szabályozásáról, a pályaalakításról, a mezőgazdasági üzemvezetési módszerekről stb.

Mégis, a közérdeklődést és a külföldi kapcsolatokat tekintve, néhány társasági eseményt érdemes külön is megemlíteni. Ilyenek pl.:

— a Világélelmészeti Kongresszus hazai előkészítő konferenciái (társasági rendezvények);

— az üzemszociológiai vita és a külföldi országok mezőgazdaságáról szervezett útibeszámolók (Agrárökonómiai Szakosztály);

— a mezőgazdaság energiaellátásáról, a földgázprogramról tartott tanácskozás;

— a termelősövetkezetek melléktevékenységével kapcsolatos előadás és vita (Üzemszervezési Szakosztály);

— a jövedelemérdekeltséggel és a számviteli rend fejlesztésével kapcsolatos előadások (Vállalatgazdálkodási Szakosztály);

— a CIOSTA (Mezőgazdasági Tudományos Munkaszervezés Konferenciája) varsói kongresszusán való igen aktív részvétel, referátumok tartása (Munkatani Szakosztály), melynek elismeréseképpen az 1975. évi kongresszus megrendezésére az illetékes magyar szerveket kérték fel.

AZ 1971. ÉVI MUNKA

A középtávú terveket törvényerőre emelték, a szabályozórendszer kialakult. A feladat most már a tervben megfogalmazott célok elérése, melyek a gazdálkodó szervek — a gazdasági irányítás direkt, indirekt eszközeitől, a piaci mechanizmustól befolyásolt — munkája nyomán teljesülnek.

A feladatok kitűzésének szempontjai

Az Agrárgazdasági Társaság szakosztályainak ezért nem célja már a szabályozórendszerrel foglalkozó viták folytatása. *Ehelyett a kitűzendő feladatok gerincét a mezőgazdasági vállalatok tevékenységének, helyes orientációjának és*

rugalmas, taktikus alkalmazkodásának elősegítése érdekében szervezett, munka kell, hogy képezze.

E munka során lényegesek lehetnek

- az elvi, szemléletformáló, továbbá
- a vállalati munkát praktikus tudásanyaggal segítő rendezvények és kiadványok.

A szemlélet formálása során célszerű az elvileg, tendenciájában változatlan (vagy alig változó) tartós szabályozókhoz való alkalmazkodás lehetőségeit és módjait állítani az előtérbe.

Elő kell segíteni a vállalati szakemberek körében annak felismerését, hogy gazdasági tevékenységük előbbrevitelét nem a rendszertől elvonatkoztatott, egyedi, kivételes megoldások útján kell keresniük; hanem azt a konkrét közgazdasági tényezőkhöz alkalmazkodó, de az alternatív lehetőségek között jó érzékkel politizáló vállalatvezetéssel kell elérniük.

Ugyanakkor célszerű már a tervidőszak első évében megszervezni a szabályozórendszer által kiváltott hatások, illetve befolyásolt tendenciák alakulásának vizsgálatát. Figyelmet fordítva a szabályozók funkcionálásának esetleges kezdeti zavaraira, értékes információk nyerhetők az alkalmazás és alkalmazkodás hibáiról, melyek alapján az alkalmazást illetően a főhatóságok, az alkalmazkodást illetően a gazdasági élet aktív alanyai, a vállalatok helyzetképe, tájékozottsága javítható.

A konkrét vállalati munka elősegítése érdekében a tapasztalat szerint leginkább bevált és hangsúlyosan előremutató vállalati gyakorlatot kell összegezni, tudományos módszerekkel, kritikailag feldolgozni és népszerűsíteni. Ezért a szakosztályi rendezvények előadói pódiuma számára a jövőben az eddigieknél jelentősen nagyobb számmal lesz célszerű megnyerni az eredmények, szakmai praxisuk alapján széles körben elismert vállalati szakembereket.

A munka komoly bázisát képezhetik

a vállalati gazdaságtan körében meginduló és várhatólag fokozatosan felerősödő ökonomiai kutatások, továbbá a nemzetközi kapcsolatok nyomán feltárt adattálható tapasztalatok.

A munka módszerei

Az előbbieken kifejtett elvi szempontok csak akkor érvényesíthetők, ha a munka módszeresen folyik. Az erre vonatkozó elképzelések a következőkben összegezhetők.

A szakosztályi munka alapja az év során megrendezésre kerülő II. Agrár-gazdasági Konferencia lehet. A szakosztályok a konferencia témáival bővebben és szélesebb körben foglalkozva, sokat tehetnek a konferencia sikeréért, de saját speciális szakterületük tervszerűbb, behatóbb műveléséért is.

Jó ha a szakosztályok koncentrálnak erejüket néhány — legfontosabb — témára. Az azonos témájú, érdeklődést keltő rendezvényeket pedig többször, különböző helyeken is megtarthatják. Így egyrészt jól szintetizálható ismeretanyag birtokába jutnak az egyes szakosztályok, másrészt megvalósul a vidéki szekejékkal való szorosabb együttműködés.

Indokoltnak látszik a rendezvényeket fokozatosan a tényleges vita, illetve konzultáció szintje felé közelíteni (a rendezvények nagyobb részénél).

Indokolt az előadók, korreferensek megválasztásában új arányok kialakítására törekedni. Érdemes növelni a vidéki szakemberek, s egyúttal a vállalati exponensek szerepét.

Helyes és már lassan polgárjogot nyert szokás, hogy a rendezvények sikerét az előadások, korreferátumok előzetes közreadásával mozdítják elő. Célszerű ezt rendszeressé tenni.

Ilyen anyagok készítése, s megvitatás alapján történő esiszólása révén fejlődhet a publikációs tevékenység is. A későbbiekben sajtóvitára is gondolunk, nemcsak egyszerű beszámolóra.

A munkaterv

A társaság valamennyi szakosztályának (valamint egyéb szervezeteknek) széles körű együttműködése alapján megszervezésre kerülő *II. Agrárgazdasági Konferencia* tárgysorozatára az előkészítő bizottság a következő témákat javasolta*:

a) Közgazdasági szabályozás—vállalati érdekeltség. (Népgazdasági érdek és vállalati érdek dialektikája, vállalati orientáció.)

b) A dolgozó helye és szerepe a jövedelemérdekeltségű vállalati közegben. (Vállalati munkacsoport-, személyijövedelem- és szociálpolitika. Emberarculatú vállalati ökonómia.)

c) A vállalatok külső kapcsolatainak szervezése. (Áru- és pénzkapcsolatok korszerű szervezése.)

d) A műszaki fejlesztés vállalati ökonómiája.

Az Agrárgazdasági Szakosztály éves munkatervébe iktatott témák:

1. Közgazdasági impulzusok eredménye az állattenyésztés fejlesztésében.

2. A személyijövedelem-felhalmozás közvetett regulálásával kiváltott tendenciák az alapok képzésében.

3. Exportérdekek érvényesülése a vállalatok szintjén.

A Vállalatgazdálkodási Szakosztály éves munkatervét képező témák:

1. Az integrációk mint a vállalati jövedelem növelésének eszközei.

2. Korszerű vállalati piaepolitika.

3. A pénzügyi kapcsolatok újszerű szervezésének indítékai és tennivalói.

A Munkatani és Munkacsoport-gazdálkodási Szakosztály témái:

1. A mezőgazdasági dolgozók vállalaton belüli rétegződése, ennek okai és az ezzel összefüggő gazdasági és társadalmi teendők.

2. Új utak az anyagi érdekeltség megvalósításában.

3. A modern munkaszervezés mint a vállalatfejlesztés eszköze.

Az Üzemszervezési és Telepítési Szakosztály témái:

1. A technikai fejlődés hatása a vállalat belső szerkezetének alakulására.

2. A mellék- és kiegészítő tevékenység szervezeti elhelyezkedésének kérdései a vállalatban.

3. A vállalatok közötti együttműködés szervezeti előfeltételei, lehetőségei, módszerei.

4. Az üzemméret ökonómiai problémái az állattenyésztésben.

5. Kedvezőtlen termőhelyi adottságú mezőgazdasági vállalatok üzemszervezési problémái (régiókénti változatok).

6. A rövid távú programozás vállalati teendői.

A témák, a munkaterv fenti megfogalmazásánál a társaság igyekezett érvényesíteni a MAE Elnökségének irányelveit, az agrárökonómiai kutatások célkitűzéseit és a főhatóságok munkatervében várhatóan szereplő feladatokat. Ezekben a pártkongresszus határozatai és a IV. ötéves terv teljesítésének a feladatai is tükröződnek.

25
Pósvai Lajos dr.

* Az Agrárgazdasági Konferencia végleges programját később állapítják meg.